

Θεσσαλονίκη, 6/3/2017

Προς: Καθηγήτρια κα Μαίρη Κουτσελίνη,
Πρόεδρο του Φορέα Διασφάλισης & Πιστοποίησης
της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης.

ΘΕΜΑ: Απαντητικό Υπόμνημα της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης στα Πλαίσια της Αξιολόγησης
του Προγράμματος Σπουδών "Τεχνολόγος Ηλεκτρολογίας (2 Έτη) του Global College.

Αξιότιμη κα Πρόεδρε,

Σας αποστέλλουμε Υπόμνημα της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης (ΕΕΑ) που αφορά στην Αξιολόγηση του Προγράμματος Σπουδών "Τεχνολόγος Ηλεκτρολογίας (2 Έτη)" του Global College. Στο παρόν υπόμνημα απαντώνται και σχολιάζονται αναλυτικά όλες οι παρατηρήσεις/διαπιστώσεις του Global College επί της αρχικής Έκθεσης Εξωτερικής Αξιολόγησης.

Με τιμή, (εκ μέρους της ΕΕΑ)

Ιωάννης Θ. Ρέκανος
Καθηγητής Α.Π.Θ.
Πρόεδρος της ΕΕΑ

ΑΠΑΝΤΗΤΙΚΟ ΥΠΟΜΗΜΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Ιστορικό

Η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης (ΕΕΑ) του Προγράμματος "Τεχνολόγος Ηλεκτρολογίας (2 έτη)" του Global College, η οποία ορίστηκε από τον "Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης", αποτελείται από τους

1. Ιωάννη Ρέκανο,
Καθηγητή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Πρόεδρος της ΕΕΑ)
2. Τάκη Κασπαρή,
Καθηγητή του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου
3. Ευστάθιο Χατζηευθυμιάδη,
Αναπληρωτή Καθηγητή του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
4. Ηλία Πηλακούτα,
Φοιτητή του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Η ΕΕΑ επισκέφτηκε το χώρο του Global College στις 16/1/2017.

Με βάση τα ευρήματα κατά την επίσκεψη και την υποβληθείσα "Αίτηση για Αξιολόγηση του Προγράμματος", η ΕΕΑ συνέταξε την "Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης του Προγράμματος Σπουδών," την οποία υπέβαλε στον Φορέα στις 19/1/2017.

Ο Γενικός Διευθυντής του Global College κ. Γιώργος Κρητικός υπέβαλε Υπόμνημα με παρατηρήσεις και διαπιστώσεις για την Έκθεση της ΕΕΑ στον Φορέα στις 26/1/2017, το οποίο κοινοποιήθηκε στην ΕΕΑ στις 24/2/2017 στη βάση σχετικής απόφασης του Συμβουλίου του Φορέα (14η Σύνοδος, 30-31/1/2017). Το υπόμνημα αυτό θα αναφέρεται στη συνέχεια ως "Υπόμνημα του Κολεγίου."

Η ΕΕΑ συνέταξε το παρόν υπόμνημα (Υπόμνημα της ΕΕΑ) απαντώντας στις παρατηρήσεις και διαπιστώσεις που καταγράφονται στο Υπόμνημα του Κολεγίου. Προς διευκόλυνση του Φορέα, το παρόν υπόμνημα ακολουθεί τη δομή του Υπομνήματος του Κολεγίου έτσι ώστε να είναι δυνατή η άμεση αντιπαραβολή των απόψεων που διατυπώνονται.

Παρατηρήσεις της ΕΕΑ επί του Υπομνήματος του Κολεγίου

1. Πρόγραμμα Σπουδών

Το Κολέγιο, κατά δήλωση του Διευθυντή του, προέβη σε αναδιάρθρωση της δομής του Προγράμματος αποδεχόμενο τις εισηγήσεις της ΕΕΑ. Μία εισήγηση που δεν υιοθετήθηκε και την οποία η ΕΕΑ θεωρεί σημαντική είναι η μεταφορά του μαθήματος Ηλεκτρικές Μηχανές στο Γ' εξάμηνο και όχι στο Β' όπως φαίνεται στο αναθεωρημένο Πρόγραμμα.

2. Εργαστηριακές Ασκήσεις

Κατά την παρουσίαση του Προγράμματος στο χώρο του Κολεγίου, η ΕΕΑ διαπίστωσε ότι μεγάλο μέρος των εργαστηριακών ασκήσεων έχει χαρακτήρα επίδειξης. Συγκεκριμένα, σε σχετικές ερωτήσεις της ΕΕΑ τόσο ο συντονιστής του Προγράμματος κ. Χατζήπαπας όσο και ο διδάσκων κ. Οικονομίδης δήλωσαν ότι οι πειραματικές-εργαστηριακές ασκήσεις και οι σχετικές διατάξεις-συνδεσμολογίες προετοιμάζονται από τους διδάσκοντες. Στη συνέχεια οι εκπαιδευόμενοι σπουδαστές καλούνται να διαπιστώσουν τις αναμενόμενες συμπεριφορές και λειτουργίες των διατάξεων. Η ΕΕΑ θεωρεί ότι ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να έχει την πλήρη ευθύνη και υποχρέωση εκτέλεσης της εργαστηριακής άσκησης υπό την επίβλεψη του διδάσκοντα.

3. Εργαστηριακά Εγχειρίδια

Κατά την επίσκεψη στο Κολέγιο, η ΕΕΑ διαπίστωσε ότι δεν υπήρχε ούτε ένα δείγμα εργαστηριακού εγχειριδίου σχετικού με τη διδασκαλία των εργαστηρίων. Έτσι, εισηγήθηκε την άμεση σύνταξη εργαστηριακών εγχειριδίων θέτοντάς την ως πρώτη προτεραιότητα. Στο Υπόμνημα του Κολεγίου δηλώνεται συμμόρφωση με την εισήγηση της ΕΕΑ.

4. Εργαστηριακή Εκπαίδευση

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται οι περίοδοι ανά εβδομάδα εκπαίδευσης στην θεωρία, τα εργαστήρια και την πρακτική άσκηση, σύμφωνα με το αρχικό και το αναθεωρημένο Πρόγραμμα Σπουδών. Δεν παρουσιάζονται τα σχετικά μεγέθη που αφορούν στα επιλεγόμενα μαθήματα καθώς η συμβολή τους στην γενικότερη εικόνα είναι περιορισμένη.

ΑΡΧΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ				
Εξάμηνο	Περίοδοι/Εβδομάδα ΘΕΩΡΙΑ+ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ	Περίοδοι/Εβδομάδα ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ	Περίοδοι/Εβδομάδα ΠΡΑΚΤΙΚΗ	Περίοδοι/Εβδομάδα ΘΕΩΡΙΑ+ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ +ΠΡΑΚΤΙΚΗ
A	$16(\theta)+3(\varepsilon)=19$	3	0	19
B	$10(\theta)+2(\varepsilon)=12$	2	0	12
Γ	$6(\theta)+7(\varepsilon)=13$	7	5	18
Δ	$5(\theta)+0(\varepsilon)=5$	0	10	15
ΣΥΝΟΛΟ	$37(\theta)+12(\varepsilon)=49$	12	15	64

ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ				
Εξάμηνο	Περίοδοι/Εβδομάδα ΘΕΩΡΙΑ+ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ	Περίοδοι/Εβδομάδα ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ	Περίοδοι/Εβδομάδα ΠΡΑΚΤΙΚΗ	Περίοδοι/Εβδομάδα ΘΕΩΡΙΑ+ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ +ΠΡΑΚΤΙΚΗ
A	$13(\theta)+3(\varepsilon)=16$	3	0	16
B	$13(\theta)+2(\varepsilon)=15$	2	0	15
Γ	$6(\theta)+7(\varepsilon)=13$	7	5	18
Δ	$6(\theta)+0(\varepsilon)=6$	0	10	16
ΣΥΝΟΛΟ	$38(\theta)+12(\varepsilon)=50$	12	15	65

Κατά την εξέταση του αρχικού Προγράμματος, η ΕΕΑ διαπίστωσε ότι η εργαστηριακή εκπαίδευση που προσφέρεται από το Κολέγιο, ανηγμένη σε όλη την διάρκεια των σπουδών, είναι 12 περ./εβδ., με αντίστοιχη θεωρητική εκπαίδευση 37 περ./εβδ. και πρακτική άσκηση 15 περ./εβδ. Η ΕΕΑ, εκτιμώντας την τεχνολογική κατεύθυνση του Προγράμματος, θεωρεί ότι το ποσοστό εργαστηριακής εκπαίδευσης προς τη συνολική εκπαίδευση που παρέχεται από το Κολέγιο, ήτοι $12/(37+12)=24\%$, είναι πολύ περιορισμένο. Αν δε η αναγωγή γίνει στο σύνολο του Προγράμματος, δηλαδή $12/(37+12+15)=19\%$, το ποσοστό είναι ανησυχητικά μικρό. Κατά την επίσκεψη της ΕΕΑ στο Κολέγιο έγινε σχετική προφορική επισήμανση και εισήγηση για σημαντική ενίσχυση της εργαστηριακής διάστασης του Προγράμματος. Στο αρχικό Πρόγραμμα παρουσιαζόταν, τεχνηέντως, η πρακτική άσκηση ως εργαστηριακή εκπαίδευση. Η ΕΕΑ εξέφρασε την αντίθεσή της σε μία τέτοια πρακτική, την οποία θεωρεί άστοχη και καινοφανή. Η πρακτική άσκηση έχει διακριτό χαρακτήρα και σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να λογίζεται ως θεωρητική ή εργαστηριακή εκπαίδευση. Εξάλλου, το εκπαιδευτικό ίδρυμα οφείλει να παρέχει τόσο την θεωρητική όσο και την εργαστηριακή εκπαίδευση στους χώρους του και υπό την επίβλεψη και τον συντονισμό του διδακτικού προσωπικού του. Η εργαστηριακή εκπαίδευση δε μπορεί να θεωρηθεί ότι δύναται να παρέχεται από δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα απασχόλησης στα πλαίσια της πρακτικής άσκησης. Αυτή η διάκριση μεταξύ της παρεχόμενης εκπαίδευσης και της πρακτικής άσκησης είναι διεθνώς παγιωμένη και αποτελεί βέλτιστη προσέγγιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Οι απόψεις αυτές διατυπώθηκαν ξεκάθαρα προς στα μέλη του Κολεγίου.

Στο αναθεωρημένο Πρόγραμμα Σπουδών οι παραπάνω συστάσεις δεν υιοθετήθηκαν. Το ποσοστό της εργαστηριακής εκπαίδευσης που παρέχεται από το Κολέγιο παραμένει στα ίδια χαμηλά επίπεδα με το αρχικό πρόγραμμα. Το Κολέγιο συνεχίζει να θεωρεί την πρακτική άσκηση ως εργαστηριακή εκπαίδευση παρουσιάζοντας το πλασματικό, κατά την άποψη της ΕΕΑ, ποσοστό του 38%. Για τους λόγους που αναφέρθηκαν προηγουμένως, Η ΕΕΑ δε μπορεί να αποδεχθεί την προσέγγιση αυτή και εισηγείται εκ νέου την ενίσχυση της παρεχόμενης από το Κολέγιο εργαστηριακής εκπαίδευσης.

5. Αναβάθμιση του Εργαστηριακού Εξοπλισμού

Η ΕΕΑ θεωρεί θετική εξέλιξη τη δημιουργία του εργαστηρίου Μηχανών με την προμήθεια τεσσάρων ηλεκτρικών μηχανών.

Σχετικά με τον παλμογράφο που αναφέρεται στο Υπόμνημα του Κολεγίου, και τα τέσσερα μέλη της ΕΕΑ δηλώνουν ότι δεν αντιλήφθηκαν, κατά την επίσκεψη, την ύπαρξή του. Άλλωστε, στην ίδια την αίτηση του Κολεγίου (βλέπε ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4 - ΥΠΟΔΟΜΕΣ) δεν αποτυπώνεται αυτός ο σημαντικός εξοπλισμός, αν και περιγράφονται λεπτομερώς άλλα στοιχεία εργαστηριακού εξοπλισμού ελάχιστο σημασίας. Η ΕΕΑ αποδέχεται αναντίρρητα την ύπαρξη του παλμογράφου. Μάλιστα, στο πνεύμα της ακαδημαϊκής δεοντολογίας, μια απλή δήλωση ύπαρξης θα ήταν αρκετή.

Η ΕΕΑ εισηγείται εκ νέου τη δημιουργία εργαστηρίου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (βλέπε ΕΚΘΕΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ, σελ. 7 και σελ. 20)

6. Βιβλιοθήκη

Η ΕΕΑ εμμένει στον εμπλουτισμό της βιβλιοθήκης με αρκετά από τα βιβλία που αναφέρονται στο πεδίο "Βιβλιογραφία" των αναλυτικών περιγραφών των μαθημάτων. Η ΕΕΑ θεωρεί ανακολουθία να παρουσιάζονται στη βιβλιογραφία των μαθημάτων πλήθος βιβλίων εκ των οποίων ελάχιστα υπάρχουν την βιβλιοθήκη του ιδρύματος.

7. Μεταφορά Πιστωτικών Μονάδων από Προηγούμενη Φοίτηση

Στο τρίτο συνημμένο "Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας (Μεταφορά Πιστωτικών Μονάδων)" του Υπομνήματος του Κολεγίου (βλέπε σελ. 11 του συνημμένου) δεν αναφέρεται απολύτως τίποτα για τη δυνατότητα μεταφοράς πιστωτικών μονάδων. Τουναντίον, στην παράγραφο α) αναφέρεται ότι "ο φοιτητής θα πρέπει να καλύψει όλα τα μαθήματα του κλάδου στον οποίο θα μετεγγραφεί."

Συνεπώς, η ΕΕΑ σωστά διέγινωσε ότι το Πρόγραμμα δεν εναρμονίζεται με το "Ευρωπαϊκό Σύστημα Συσσώρευσης και Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων."

8. Απορρόφηση Αποφοίτων και Μητρώο Φορέων Ιδιωτών Απασχόλησης

Η ΕΕΑ αναγνωρίζει την αδυναμία σύνταξης ενός εκτεταμένου μητρώου φορέων απασχόλησης δεδομένου ότι το Πρόγραμμα δεν έχει ακόμη αποφοίτους. Η αναφορά έστω και τριών επιχειρήσεων στο μητρώο που παρουσιάζεται στο Υπόμνημα του Κολεγίου αξιολογείται θετικά.

9. Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποστήριξης

Η ΕΕΑ επανειλημμένα ζήτησε να της παρουσιαστεί ηλεκτρονική πλατφόρμα υποστήριξης, ενδεικτικές ιστοσελίδες μαθημάτων και το περιεχόμενό τους, πράγμα που δεν έγινε. Είναι χαρακτηριστικό ότι όταν ζητήθηκε να παρουσιαστεί κάποιο υλικό σημειώσεων του μαθήματος "Ηλεκτρικές Εγκαταστάσεις Ι" η ΕΕΑ έλαβε μια εκτύπωση του λήμματος "Μετασχηματιστής" της Wikipedia.

10. Μαθήματα Γενικής Εκπαίδευσης

Η εισαγωγή του μαθήματος "Διοίκηση Επιχειρήσεων" ως επιλεγόμενο αξιολογείται θετικά.

11. Απασχόληση Προσωπικού

Στην αίτηση του Προγράμματος και συγκεκριμένα στον "ΠΙΝΑΚΑ 4: ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ..." (σελ. 21) παρουσιάζονται εννέα διδάσκοντες, εκ των οποίων οι τρεις χαρακτηρίζονται ως "Πλήρους Απασχόλησης" ενώ οι υπόλοιποι έξι ως "Μερικής Απασχόλησης", ήτοι ποσοστό 33%.

Ακόμη, από τα βιογραφικά σημειώματα των διδασκόντων προκύπτει ότι, από τους τρεις που χαρακτηρίζονται ως "Πλήρους Απασχόλησης," οι δύο εργάζονται στο Ιδιωτικό Γυμνάσιο-Λύκειο "Ολύμπιον" και ο τρίτος σε ιδιωτική εταιρεία.

Συνεπώς, σύμφωνα με την ίδια την αίτηση του Προγράμματος και τα βιογραφικά σημειώματα, η ΕΕΑ αποτυπώνει ορθά το ποσοστό των καθηγητών πλήρους απασχόλησης, το οποίο ανέρχεται στο 30% περίπου.

12. Μελέτη Βιωσιμότητας

Η μελέτη βιωσιμότητας όπως αυτή παρουσιάζεται στην αίτηση του Προγράμματος περιορίζεται σε αναλυτικά οικονομικά στοιχεία εσόδων-εξόδων και κερδοφορίας. Καθοριστικός παράγοντας στη μελέτη βιωσιμότητας είναι η αριθμητική εκτίμηση του πλήθους των σπουδαστών. Στην υποβληθείσα αίτηση δεν τεκμηριώνεται επαρκώς ο αριθμός των σπουδαστών με βάση τον εκτιμώμενο βαθμό επαγγελματικής αποκατάστασης των αποφοίτων. Συνεπώς, η μελέτη βιωσιμότητα κρίνεται ελλιπής.

13. Γνωστικό Υπόβαθρο και Εμπειρία του Συντονιστή

Ο Συντονιστής είναι πτυχιούχος Φυσικός με μεταπτυχιακό τίτλο Ηλεκτρολόγου Μηχανικού. Εν γένει, ο ρόλος του Συντονιστή εκτός από τη διοικητικού χαρακτήρα εποπτεία του Προγράμματος και τη διδασκαλία ορισμένων μαθημάτων πρέπει να επεκτείνεται στην συνολική αντίληψη του περιεχομένου των μαθημάτων του Προγράμματος, της δομής του και κυρίως της επαγγελματικής κατάρτισης των αποφοίτων με βάση τα αιτούμενα της αγοράς. Από το βιογραφικό σημείωμα του Συντονιστή προκύπτει ξεκάθαρα ότι ο Συντονιστής δε διαθέτει επαγγελματική ή/και ερευνητική εμπειρία σε θέματα που άπτονται του πυρήνα του αντικειμένου του Τεχνολόγου Ηλεκτρολογίας. Το στοιχείο αυτό αποτυπώνεται στις αστοχίες και ελλείψεις τόσο του περιεχομένου των μαθημάτων όσο και της δομής του Προγράμματος Σπουδών, για τα οποία σε μεγάλο βαθμό υπεύθυνος είναι ο Συντονιστής.

14. Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης

Στο Υπόμνημα του Κολεγίου γίνονται συχνά αναφορές σε προηγούμενη αξιολόγηση του Προγράμματος από εξωτερική επιτροπή αξιολόγησης αποτελούμενη από καθηγητές του ΤΕΠΑΚ και του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου. Συγκεκριμένα, διατυπώνονται επιχειρήματα υποστήριξης της αίτησης, τα οποία βασίζονται στο βαθμό ικανοποίησης των εισηγήσεων της προηγούμενης επιτροπής. Η ΕΕΑ αναγνωρίζει τη δυσφορία που ενδεχομένως προκαλείται από την πιθανή μερική ασυμφωνία μεταξύ των εισηγήσεων της ίδιας και της προηγούμενης επιτροπής. Όμως, θα πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι ο ρόλος της ΕΕΑ δεν είναι να αξιολογήσει το βαθμό συμμόρφωσης του Προγράμματος με τις εισηγήσεις της προηγούμενης επιτροπής. Επίσης, σε καμία περίπτωση δε νοείται η δέσμευση της ΕΕΑ από προηγούμενη αξιολογική κρίση, καθώς κάτι τέτοιο θα αποδυνάμωνε τον ρόλο, την κρίση και τελικά την αξιοπιστία της. Άλλωστε, εκ των πραγμάτων, η ΕΕΑ δεν είχε στη διάθεσή της καμία προηγούμενη αξιολόγηση και βαθμολόγηση του εν λόγω Προγράμματος.

Σκοπός της ΕΕΑ δεν είναι να γίνει αρεστή στα μέλη του Κολεγίου ούτως ώστε να θεωρηθεί από αυτά ικανοποιητική ως προς το έργο που επιτελεί. Από την άλλη, η ΕΕΑ θεωρεί οποιαδήποτε αντιπαράθεση με το Κολέγιο μη παραγωγική. Αντικείμενο της ΕΕΑ είναι η τεκμηριωμένη αξιολόγηση του προγράμματος με μόνο γνώμονα την υποβληθείσα αίτηση και τα ευρήματα κατά την επί τόπου επίσκεψη. Η ΕΕΑ ορίζεται και τελικώς αξιολογείται η ίδια από τον Φορέα, στον οποίο λογοδοτεί υπηρετώντας τους σκοπούς του.

Τελικό Συμπέρασμα

Με βάση το Υπόμνημα του Κολεγίου, η ΕΕΑ διαπίστωσε τα παρακάτω:

α) Στο αναθεωρημένο Πρόγραμμα δηλώνονται σημεία βελτίωσης που σχετίζονται με την υιοθέτηση μέρους των εισηγήσεων της ΕΕΑ και αφορούν στην αναδιάρθρωσή του, στη σύνταξη εργαστηριακών εγχειριδίων, στην μερική/περιορισμένη αναβάθμιση του εργαστηριακού εξοπλισμού, στο μητρώο φορέων απασχόλησης και στα μαθήματα γενικής εκπαίδευσης. (βλέπε σχόλια 1, 3, 5, 8 και 10 του παρόντος Υπομνήματος της ΕΕΑ).

β) Το αναθεωρημένο Πρόγραμμα συνεχίζει να παρουσιάζει ελλείψεις και αστοχίες που έχουν ήδη επισημανθεί στην "Εκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης" και αφορούν στις εργαστηριακές ασκήσεις, στην εργαστηριακή εκπαίδευση, στην προμήθεια εργαστηριακού εξοπλισμού ΑΠΕ, στη βιβλιοθήκη, στο σύστημα μεταφοράς πιστωτικών μονάδων, στην ηλεκτρονική πλατφόρμα, στο ποσοστό διδακτικού προσωπικού πλήρους απασχόλησης, και στη μελέτη βιωσιμότητας. (βλέπε σχόλια 2, 4, 5, 6, 7, 9, 11 και 12 του παρόντος Υπομνήματος της ΕΕΑ)